

Savo-Pielisen jäteautakunta

Aika 09.02.2023 klo 15:25 - 16:05

Paikka Valtuustotalo, lautakuntien kokoushuone (Suokatu 42) sekä Teams*

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 1	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 2	Pöytäkirjantarkastajat	4
§ 3	Luonnos jätepoliittiseksi ohjelmaksi vuoteen 2030	5
§ 4	Jätehuoltoa koskevissa viranhaltijapäätöksissä noudatettavat ratkaisulinjat	10
§ 5	Nilakan ympäristölautakunnan ympäristönsuojelumääräysten luonnoksesta lausuminen	19
§ 6	Tiedonannot	22

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Eskelinen Tuomo	puheenjohtaja	
	Piironen Martti	varapuheenjohtaja	Teams*
	Eloranta Eero	jäsen	Teams*
	Hotti Anu	jäsen	Teams*
	Hyykky Jari	jäsen	Teams*
	Kaija Merja	jäsen	Teams*
	Leskinen Laila	jäsen	pöytäkirjantarkastaja, Teams*
	Pietikäinen Liisa	jäsen	pöytäkirjantarkastaja, Teams*
	Suvivirta Satu	jäsen	Teams*
	Lasarov Harri	varajäsen	Teams*
	Viljakainen Kaija	jäsen	
	Pöntinen Saija	esittelijä	
	Kaartinen Tiina	kaupunginhallituksen edustaja	Teams*, klo 15.58 saakka, asiat 1-4
	Hanna Kisonen	muu osallistuja	tekninen sihteeri
Poissa	Mirkka Korhonen	muu osallistuja	ympäristöasiantuntija, klo 15.55 saakka, asiat 1-3
	Karttunen Mari	pöytäkirjanpitäjä	
	Tuovinen Timo		

Pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Käsitellyt asiat

1 - 6

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Tarkastettu pöytäkirja on yleisesti nähtävänä Kuopion kaupungin verkkosivuilla www.kuopio.fi/paatoksenteko 10.02.2023

1

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Savo-Pielisen jätelautakunta 09.02.2023 § 1

Esittelijä

Puheenjohtaja

Päätösehdotus

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajat

Savo-Pielisen jätelautakunta 09.02.2023 § 2

Esittelijä	palvelupäällikkö Saija Pöntinen
Päätösehdotus	Valitaan pöytäkirjantarkastajat. Vuorossa ovat jäsenet Laila Leskinen ja Liisa Pietikäinen.
Päätös	Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Laila Leskinen ja Liisa Pietikäinen.

Luonnos jätepoliittiseksi ohjelmaksi vuoteen 2030

Savo-Pielisen jätelautakunta 09.02.2023 § 3

933/14.06/2023

Valmistelijat / lisätiedot:
Mirkka Korhonen, puh. 044 718 5065
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

palvelupäällikkö Saija Pöntinen

Esitän, että jätelautakunta asettaa luonnoksen jätepoliittiseksi ohjelmaksi vuoteen 2030 nähtäville. Jätepoliittisessa ohjelmassa asetetaan tavoitteet ja toimenpiteet kunnallisen jätehuollon kehittämiseksi ja kiertotalouden edistämiseksi. Lautakunta varaa kuntalaisille ja sidosryhmille mahdollisuuden esittää mielipiteensä jätepoliittisesta ohjelmasta ja pyytää asiassa tarvittavat lausunnot.

Jätepoliittisen ohjelman luonnos sekä kuulutus asiasta pidetään nähtävillä jätelautakunnan verkkosivuilla 13.2.-17.3.2023. Kuulutuksessa kerrotaan asian vireillä olosta, tuodaan esille jätepoliittisen ohjelman keskeisimmät tavoitteet ja tiedotetaan vaikuttamismahdollisuuksista. Tieto kuulutuksesta lähetetään sähköisesti kaikkiin jätelautakunnan toimialueen kuntiin, jotta kunnat voivat julkaista linkin siihen omilla verkkosivuillaan. Asiasta ilmoitetaan lisäksi kuulutuksella, joka julkaistaan kuntien ilmoituslehdissä viikolla 7/2023.

Jätepoliittisen ohjelman luonnoksesta pyydetään lausunnot alueen kunnilta, kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilta ja kunnalliselta jäteyhtiöltä, Jätekuikko Oy:ltä, sillä nämä tahot toteuttavat ohjelmaa. Lausunnonantomahdollisuus varataan myös alueen ELY-keskuksille. Muita valmisteluun osallistuneita tahoja tiedotetaan erikseen mielipiteen esittämismahdollisuudesta. Näitä tahoja ovat keräyspaperin ja pakkausten tuottajayhteisöt, paikalliset jätealan kuljetusyritykset, SKAL ry, YTP ry, alueen maakuntaliitot, Itä-Suomen yliopisto sekä alueen ammattikorkeakoulut ja ammattioppilaitokset, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon luonnonsuojelupiirit, Itä-Suomen kiinteistöliitto, alueen omakoti-, asukas- ja kyläyhdistykset sekä pitäjäraadit.

Nähtävillä olon ja kuulemisen jälkeen jätepoliittiseen ohjelmaan tehdään tarvittaessa lausuntojen ja mielipiteiden pohjalta muutoksia. Tämän jälkeen tuodaan jätelautakunnalle käsiteltäväksi ehdotus jätepoliittiseksi ohjelmaksi vuoteen 2030 saakka. Jätelautakuntakäsittelyn jälkeen ohjelma lähetetään hyväksyttäväksi alueen kunnille.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkitään, että ympäristöasiantuntija Mirkka Korhonen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen.

Selostus

Jätepoliittisessa ohjelmassa määritellään tavoitteet kunnan vastuulle kuuluvan jätehuollon kehittämiseksi ja kiertotalouden edistämiseksi. Jätepoliittinen ohjelma on kuntien yhteinen näkemys siitä, mihin suuntaan ja millaisin periaattein jätehuoltoa alueella kehitetään tulevina vuosina.

Jätehuoltopolitiikan määrittelyä selkeäksi ohjelmaksi on erityisen tärkeää silloin, kun jätehuollon toteutus on siirretty useamman kunnan yhteiselle organisaatiolle. Ohjelman avulla jätehuoltoa voidaan kehittää suunnitelmallisesti ja pitkäjänteisesti sekä yhtenäisin periaattein koko toimialueella. Ohjelman avulla kunnat voivat myös ohjata omistamaansa jäteyhtiötä.

Savo-Pielisen jätelautakunta toimii 15 kunnan alueella kuntien yhteisenä jätehuoltoviranomaisena ja kunnallinen jäteyhtiö, Jätekuukko Oy, hoitaa samalla alueella kunnille kuuluvat jätehuollon palvelutehtävät. Kuntien tekemän jätelautakuntasopimuksen mukaisesti jätepoliittisen ohjelman valmistelu ja seuranta kuuluu Savo-Pielisen jätelautakunnalle. Jätepoliittisen ohjelman hyväksyminen kuuluu kunnille.

Nyt käsittelyssä oleva jätepoliittinen ohjelma on neljäs alueen jätehuollon kehittämistä varten tehty ohjelmatyö ja se päivittää aiemman vuoteen 2022 voimassa olleen jätepoliittisen ohjelman.

Ohjelman valmistelu

Jätepoliittisen ohjelman valmistelua on tehty tiiviissä yhteistyössä kuntien ja Jätekuukon kanssa keskeisiä sidosryhmiä ja kuntalaisia kuullen. Ohjelmassa asetetaan visio ja määritellään tarvittavat tavoitteet ja toimenpiteet, joiden suuntaan kaikki osapuolet sitoutuvat jätehuoltoa kehittämään.

Jätepoliittisen ohjelman valmistelutyö aloitettiin vuonna 2021. Jätelautakunta hyväksyi joulukuussa 2021 projektisuunnitelman, jonka mukaisesti jätepoliittisen ohjelman valmistelu tehtiin vuoden 2022 aikana. Valmistelun lähtökohtina olivat tulevaisuusajattelu ja eri toimijoiden laaja osallistaminen. Tavoitteena oli muodostaa mahdollisimman kattava kuva jätehuollon kehittämiskohteista sekä saada eri osapuolet sitoutumaan yhteisiin tavoitteisiin. Valmistelussa turvattiin riittävät osallistumismahdollisuudet kaikille keskeisille tahoille, joita ohjelmassa tehtävät ratkaisut koskevat. Osallistumismahdollisuuksista tiedotettiin etukäteen jätelautakunnan, kuntien ja Jätekuukon verkkosivuilla sekä sosiaalisen median kanavissa sekä sähköpostitse. Jätepoliittisen ohjelman valmisteluun osallistuneet tahot on kerrottu liitteessä.

Valmistelua on ohjannut ja seurannut ohjausryhmä, jossa on Savo-Pielisen toimialueen kunnilla seuduittainen edustus. Ohjausryhmään kuuluu kuntien teknisen toimen ja ympäristönsuojelun viranhaltijoita sekä jätelautakunnan, jätehuollon viranomaispalveluiden ja Jätekuukko Oy:n edustajat. Valmisteluun liittyvistä käytännöntehtävistä on vastannut jätehuollon viranomaispalveluiden ja Jätekuukon edustajista koottu projektiryhmä.

Keskeisten sidosryhmien edustajille, asukkaille ja kuntatoimijoille järjestettiin keväällä 2022 Teamsin välityksellä neljä tulevaisuustyöpajaa. Työpajat toteutettiin Sitran Tulevaisuustaaajuus-menetelmällä ja niihin osallistui yhteensä 58 henkilöä eri sektoreilta. Työpajoissa osallistujat pääsivät visioimaan alueen jätehuollon tulevaisuutta sekä jätteettömyyden ja kiertotalouden edistämistä. Työpajoissa haastettiin osallistujien tulevaisuuskäsityksiä, kuviteltiin jätteetöntä tulevaisuutta ja muodostettiin visioita vuodelle 2050. Työpajojen lopuksi etsittiin konkreettisia

toimenpiteitä, joilla alueen kiertotaloutta ja jätteettömyyttä edistetään. Tulevaisuustyöpajoissa jätehuollon kehittämisen teemoiksi nousivat kiertotalouden edistäminen ja materiaalitehokkuuden parantaminen jätehuoltopalveluiden avulla sekä kulutuskäyttäytymisen muutoksen myötä. Muutosajureina korostuivat ympäristövastuullisuus ja luontoa kunnioittavat arvot sekä kiertotalousosaamisen ja eri toimijoiden välisen yhteistyön vahvistaminen. Tulevaisuustyöpajojen tulokset ovat liitteenä.

Työpajojen lisäksi asukkailla ja kuntien luottamushenkilöillä oli mahdollisuus osallistua jätepoliittisen ohjelman valmisteluun vastaamalla jätehuollon kehittämisen suuntaviivoja kartoittaneeseen sähköiseen kyselyyn. Kyselyllä selvitettiin näkemyksiä kehittämisen painopisteistä ja arvoista sekä asukkaille merkityksellisiä valintoja kiertotalouden ja jätteiden lajittelun edistämiseksi. Lisäksi kartoitettiin näkemyksiä jätehuollon palveluiden kehittämisestä. Kyselyyn saatiin vastausaikana (15.3.-15.5.2022) 258 vastausta. Kyselyn perusteella jätehuollon kehittämistä ohjaaviksi arvoiksi nousivat saavutettavuus, asiakaslähtöisyys ja ympäristövastuullisuus. Jätehuollon kehittämisen toivottiin painottuvan kierrätysasteen nostamiseen ja materiaalien uudelleenkäytön edistämiseen sekä jätehuoltopalveluihin. Kyselyssä saatuja vastauksia ja ideoita on hyödynnetty jätepoliittisen ohjelman tavoitteiden ja toimenpiteiden määrittelyssä. Kyselyn tulokset ovat liitteenä.

Asukkailla oli myös mahdollisuus esittää näkemyksiä jätehuollon kehittämiseen otakantaa.fi-palvelun kautta, mutta tätä kautta ei saatu yhtään vastausta.

Tulevaisuustyöpajojen ja kyselyn tuloksena syntyneitä jätehuollon kehittämiskohteita työstettiin Jätekuoron ja kuntien näkökulmasta syksyllä 2022 kahdessa erillisessä työpajassa. Työpajoissa määriteltiin konkreettisia toimenpiteitä osallistamisen pohjalta muodostettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Jätekuoron henkilöstölle järjestettyyn työpajaan osallistui 14 henkilöä eri tiimeistä ja kuntien jätehuollon yhteyshenkilöille järjestettyyn työpajaan osallistui 13 teknisen toimen ja ympäristönsuojeluviranomaisen edustajaa. Myös jätelautakunnan henkilöstö on osallistunut tavoitteiden ja toimenpiteiden määrittelyyn.

Edellä esitettyjen valmisteluvaiheiden ja niissä kerättyjen tietojen pohjalta jätehuollon viranomaispalveluissa muodostettiin jätepoliittisen ohjelman asiakokonaisuudet ja koottiin yhteen ohjelman tavoitteet ja toimenpiteet.

Ohjelman visio, tavoitteet ja toimenpiteet

Jätepoliittinen ohjelma vuoteen 2030 koostuu kuntien yhteisestä visiosta, tavoitteista ja toimenpiteistä. Ohjelmaan sisältyy lyhyt kuvaus jätelain etusijajärjestyksestä jätehuollon kehitystä ohjaavana periaatteena sekä jätehuollon vastuiden jakautumisesta. Lisäksi jätepoliittisen ohjelman julkaisuun on koottu tiiviisti keskeisimmät seikat ohjelman taustasta ja valmistelusta sekä ohjelman vaikutuksista. Luonnos jätepoliittiseksi ohjelmaksi vuoteen 2030 on liitteenä.

Jätepoliittisessa ohjelmassa on asetettu visio *”Arjen kiertotalous toteutuu alueella ympäristöä kunnioittaen yhteistyön ja asukkaiden tarpeita palvelevan jätehuollon voimalla”*.

Visiota toteutetaan kolmen asiakokonaisuuden alle koottujen tavoitteiden ja toimenpiteiden kautta. Jätepoliittisen ohjelman asiakokonaisuudet ovat:

- Jätteettömyys ja vastuullinen kuluttaminen

- Kattava materiaalien kierto ja korkea kierrätysaste
- Asiakas- ja ympäristölähtöiset jätehuoltopalvelut

Kullekin asiakokonaisuudelle on määritelty toimenpiteitä, joiden toteuttamisesta vastaavat kunnat, Jätekuukko Oy ja jätehuoltoviranomainen. Asiakokonaisuuksille on määritelty kehitystä kuvaavat indikaattorit ja tavoitetaso vuoteen 2030. Lisäksi kullekin toimenpidekokonaisuudelle on määritelty tarkemmat seurantamittarit.

Jätteettömyys ja vastuullinen kuluttaminen

Jätteettömyys ja vastuullinen kuluttaminen -asiakokonaisuus kokoaa yhteen sellaiset toimenpiteet, joiden tavoitteena on ehkäistä jätteiden syntymistä. Kunnat ovat kiertotalouden avainpelaajia, joten kuntien tulee toimia kiertotalouden edistäjinä ja mahdollistajina sekä näyttää esimerkkiä jätteettömyydessä. Etenkin julkisten hankintojen kautta voidaan tukea kiertotalouden mukaisia ratkaisuja. Jätteettömyys ja vastuullinen kuluttaminen -asiakokonaisuuden alle on asetettu toimenpiteitä kulutuksen vähentämiseksi ja hankintojen vastuullisuuden edistämiseksi. Lisäksi kiertotalousosaamisen kehittämisellä ja ympäristö- ja kestävyyskasvatukseen panostamalla pyritään siihen, että nämä tavoitteet toteutuvat arjessa ja organisaatioiden toiminnassa.

Tavoitteena on saada syntyvän jätteen määrä laskuun ja edistää jätteettömyyttä niin, että kotitalouksissa syntyvän jätteen määrä on toimialueella vuonna 2030 pienempi kuin vertailuvuonna 2020. Indikaattorina on kotitalousjätteen määrä (kg/asukas). Jättemäärän kehitystä verrataan vuoden 2020 tasoon, jolloin kotitalousjätteen määrä oli Suomen ympäristökeskus SYKE:n laskennan mukaan Jätekuukon toimialueella 267 kg/asukas (Lähde: www.materiaalitkiertoon.fi/fi-FI/Seuranta/Kotalousjatteen).

Kattava materiaalien kierto ja korkea kierrätysaste

Kattavan materiaalien kierto ja korkea kierrätysaste -asiakokonaisuus sisältää toimenpiteitä, joilla syntyvän jätteen määrä saadaan laskuun ja edistetään materiaalitehokkuutta. Lisäksi tämän asiakokonaisuuden alle on koottu toimenpiteitä, joilla edistetään kiertotalouden tutkimus- ja kehitystoimintaa ja kehitetään eri toimijoiden välistä yhteistyötä hyvien käytäntöjen jakamiseksi sekä parannetaan alan toimijoiden toimintaedellytyksiä.

Asiakokonaisuuden indikaattorina on kierrätysaste (%), joka kertoo, kuinka suuri osuus syntyvästä jätteestä on hyödynnetty materiaalina. Valtakunnallisena tavoitteena on, että kierrätysaste nousee vuoteen 2025 mennessä 55 prosentin, vuoteen 2030 mennessä 60 prosenttiin ja vuoteen 2035 mennessä 65 prosenttiin. Jätepoliittisessa ohjelmassa asetetaan toimialueelle valtakunnallista tavoitetta kunnianhimoisempi tavoite siten, että vuonna 2030 kierrätysaste on 65 %.

Jätelautakunnan toimialueen suurin kunta, Kuopion kaupunki on asettanut resurssiviisauden tavoitteeksi, että kotitalousjätteen määrä vähenee ja kierrätysaste nousee saavuttaen 65 % tason vuoteen 2030 mennessä (Kaupunginhallitus 30.8.2021 § 20). Jätepoliittisen ohjelman tavoitteiden on syytä olla linjassa Kuopion kaupungin tavoitteiden kanssa, samalla osoittaen, että alueella halutaan toimia kiertotalouden suunnannäyttäjänä ja edelläkävijöinä.

65 %:in kierrätystavoitteen saavuttaminen tulee kuitenkin olemaan erittäin haastavaa, kun huomioidaan, että vuonna 2021 kierrätysaste Jätekuukon toimialueella oli 47 % ja kierrätysaste on viime vuosina noussut vain muutamia

prosenttiyksikköjä (Lähde: www.materiaalitkiertoon.fi/fi-FI/Seuranta/Kotitalousjatteet). Nykyisillä ratkaisilla kierrätystavoitteen saavuttaminen ei ole todennäköistä, joten tavoitteen saavuttaminen edellyttää merkittäviä panostuksia jätehuoltoon (esim. uudenlaisten keräysratkaisujen käyttöönottoa) aiheuttaen kustannuksia.

Asiakas- ja ympäristölähtöiset jätehuoltopalvelut

Asiakas- ja ympäristölähtöiset jätehuoltopalvelut -asiakokonaisuuden tavoitteena on, että jätehuollon palvelut ja palveluverkosto toteutetaan koko toimialueella yhtenäisin periaattein niin, että asiakkaat osallistuvat toiminnan kehittämiseen. Palveluiden ja palveluverkoston toteuttamisessa keskeistä on, että ne toteutetaan ympäristönäkökohdat ja saavutettavuus huomioiden sekä asiakastarpeita vastaavasti niin, että jätehuolto on sujuva osa arkea. Suunnitelmallisesti toteutettu jätehuollon seuranta ja valvonta tukee ympäristönäkökohtia varmistaen, että kiinteistöt ovat kattavasti jätehuoltopalveluiden piirissä eikä jätteistä aiheudu ympäristöhaittoja. Palveluille asetettujen tavoitteiden pohjalta jätelautakunta tulee vielä määrittelemään tarkemmin jätehuollon palvelutason tuleville vuosille.

Asiakokonaisuuden indikaattorina on asiakastyytyväisyys sekä jätehuollon ilmastopäästöt. Asiakaslähtöisten palveluiden tavoitteena on, että asiakastyytyväisyys on jätehuollon palvelukokonaisuuksittain korkealla tasolla eli vähintään viisi asteikolla 1-6, kun 1 on erittäin huono ja 6 erittäin hyvä. Ympäristölähtöisyyden tavoitteena on, että jätehuolto toteutuu hiilineutraalisti vuoteen 2030 mennessä. Hiilineutraaliudella tarkoitetaan sitä, että tuotetaan vain sen verran hiilidioksidipäästöjä kuin niitä pystytään sitomaan.

Vaikutusten arviointi

Erillisenä liitteenä

Liitteet

Luonnos jätepoliittiseksi ohjelmaksi vuoteen 2030
Jätepoliittisen ohjelman valmisteluun osallistuneet tahot
Jätepoliittisen ohjelman vaikutusten ennakkoarviointi

Oheismateriaali

Yhteenveto tulevaisuustyöpajojen tuloksista (julkaistaan verkossa)
Yhteenveto jätehuollon kehittämistä käsitelleen kyselyn tuloksista (julkaistaan verkossa)

Jätehuoltoa koskevissa viranhaltijapäätöksissä noudatettavat ratkaisulinjat

Savo-Pielisen jätelautakunta 09.02.2023 § 4

946/14.06/2023

Valmistelijat / lisätiedot:
Saija Pöntinen, puh. 044 718 5066
Hanna Kisonen, puh. 044 718 5667
Mirkka Korhonen, puh. 044 718 5065
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

palvelupäällikkö Saija Pöntinen

Esitän, että jätelautakunta hyväksyy jäljempänä esitetyt periaatteet sille, millaisia ratkaisulinjoja jätehuoltoviranomaisessa noudatetaan viranhaltijan päätöksissä. Nämä periaatteet korvaavat aikaisemmin jätelautakunnassa käsitellyt ratkaisulinjat. Viranhaltija voi käyttää ratkaisuissaan yksittäistapauksellista harkintaa huolehtien siitä, että kuntalaisia kohdellaan samanlaisissa tapauksissa samalla tavalla.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkitään, että kaupunginhallituksen edustaja Tiina Kaartinen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana.

Selostus

Savo-Pielisen jätelautakunta on siirtänyt sille jätelain ja kuntien tekemän sopimuksen mukaisesti kuuluvaa toimivaltaa toimintasäännöllä viranhaltijalle. Kuopion kaupungin kaupunkiympäristön palvelualueen toimintasäännön 14 §:n mukaisesti palvelupäällikkö päättää muun muassa jätemaksujen määräämisestä ja ratkaisee tehdyt jätemaksumuistutukset, päättää jäteastian tyhjennysten pitkäaikaista keskeyttämisestä sekä tekee ratkaisut kunnallisista jätehuoltomääräyksistä poikkeamisesta useissa yksittäisiä asiakkaita koskevissa asioissa. Palvelupäällikön ratkaisee myös jätevesilietteitä koskevat ilmoitukset ja hakemukset sekä tekee päätökset jätteenkuljetusalueisiin tehtävistä vähäisistä muutoksista.

Viranhaltijapäätökset tehdään jätelain ja jätehuoltomääräysten määrittelemissä rajoissa. Päätöksissä noudatetaan yhtenäisiä ratkaisulinjoja ja varmistetaan kuntalaisten tasapuolinen kohtelu. Jätelautakunta on päättänyt viranhaltijapäätöksissä noudatettavista ratkaisulinjoista edellisen kerran kokouksessaan 14.10.2021. Koska kunnalliset jätehuoltomääräykset ovat uudistuneet vuoden 2023 alussa, on jätehuoltomääräyksistä poikkeamista koskeviin ratkaisulinjoihin tehty muutoksia sääntelyuudistus huomioon ottaen. Myös muut pääosin ennallaan pidettävät ratkaisulinjat esimerkiksi jätemaksuja koskien käsitellään tässä yhteydessä uudestaan.

Jätemaksut

Jätemaksun määräämisen yleiset periaatteet

Jätelain nojalla kaikkien asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjen on oltava kunnan järjestämän jätehuollon piirissä. Jätteet on luovutettava lain 41 §:n mukaisesti joko kiinteistöittaiseen jätteenkuljetukseen tai alueelliseen vastaanottoaikaan. Jätelain 78 §:n mukaan kunnan on kannettava järjestämästään jätehuollosta ja siihen liittyvistä tehtävistä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi jätemaksua, jonka jätteen haltija on 80 §:n mukaan velvollinen maksamaan.

Jätemaksut määrätään kunnan hyväksymän jätetaksan mukaisesti. Jätetaksan mukaan kiinteistöiltä laskutetaan aina asuinhuoneisto- ja vapaa-ajan asuntokohtainen perusmaksu. Lisäksi määrätään järjestetyn jätehuollon maksu jätehuollon järjestämistavan mukaisesti eli maksu jäteastian tyhjennyksistä, osuus kimpaa-astian tyhjennyksistä tai maksu aluekeräyspisteen käytöstä. Mikäli muuta jätehuollon järjestämistapaa ei ole ilmoitettu, määrätään kiinteistön haltijalle lähtökohtaisesti aluekeräyspistemaksu kiinteistön käyttötarkoituksen mukaisesti.

Jos taksan mukaista jätemaksua on pidettävä kohtuuttoman suurena, voidaan maksua jätelain 81 §:n perusteella kohtuullistaa. Pääsääntönä on, ettei jätemaksun kohtuullistaminen ole Savo-Pielisen jätelautakunnan toiminta-alueella tarpeen, koska kiinteistön käyttötarkoitus ja syntyvä jätemäärä on otettu huomioon jätetaksan rakenteessa.

Jätemaksua on mahdollista kohtuullistaa rajatuin edellytyksin etukäteen ennen maksun määräämistä tai jälkikäteen tehdyn muistutuksen johdosta. Jätelain 82 §:n mukaan maksuvelvollisella on oikeus tehdä 14 päivän kuluessa laskun saapumisesta muistutus jätemaksun määräämisestä ja maksuunpanosta päättävälle kunnan viranomaiselle. Muistutuksen johdosta tehdään päätös, jolla maksu pysytetään ennallaan tai sitä kohtuullistetaan. Myöhässä tulleet muistutukset jätetään tutkimatta.

Jätemaksun kohtuullistaminen

Ympäristöministeriön Jätelakioppaassa (Ympäristöhallinnon ohjeita 5 | 2015) on linjattu, että jätemaksun perimättä jättäminen ei useinkaan ole mahdollista, koska kiinteistön haltijalla katsotaan olevan vastuu mm. jätehuollon infrastruktuurin rakentamisesta ja ylläpitämisestä aiheutuvista kustannuksista, vaikka kiinteistöllä olevissa rakennuksissa ei juurikaan oleskeltaisi ja tuotettaisi jätettä. Perusmaksu, jolla ylläpidetään jätehuollon palveluverkostoa ja jätehuollon viranomaistehtävien hoito, määrätään aina kaikille käytettävissä oleville kiinteistöille. Sen sijaan järjestetyn jätehuollon maksua, käytännössä aluekeräyspistemaksua, on mahdollista kohtuullistaa. Tällöin kiinteistön haltijalle määrätään vain taksan mukainen alhaisin perusmaksu.

Jätemaksun kohtuullistaminen on mahdollista, kun kiinteistön käyttö on kokonaan estynyt ja käytön esteistä on esitetty jätelautakunnalle luotettavana pidettävä selvitys. Hakijalta vaaditaan ulkopuolisen tahon antama lausunto tai muu todisteellinen selvitys niistä esteistä, joiden vuoksi kiinteistön haltija ei voi käyttää kiinteistöä lainkaan. Käytön este voi liittyä kiinteistön haltijaan (esim. laitoshoito) tai kiinteistöön (esim. kiinteistön heikko kunto ja remontointi).

Jätemaksun kohtuullistamispäätökset kiinteistön käytön esteiden vuoksi tehdään aina määräajaksi, sillä kiinteistöjen olosuhteissa voi tapahtua muutoksia, jotka

vaikuttavat jätemaksun määräämisen perusteisiin ja kiinteistöjen tilanne on tämän vuoksi tarvetta ottaa määräajoin uudelleen tarkasteluun. Määräaika kohtuullistamiselle on korkeintaan viisi vuotta ja saman tyyppisille tapauksille asetetaan aina saman pituinen määräaika.

Kiinteistön käytön esteiden lisäksi jätehuoltopalvelun huono saavutettavuus voi olla peruste aluekeräyspistemaksun kohtuullistamiselle. Jos aluekeräyspiste ei ole vaivattomasti saavutettavissa vapaa-ajan asunnon läheisyydessä tai vakituisen asunnon ja vapaa-ajan asunnon välisen matkan varrella, voidaan vapaa-ajan asunnon aluekeräyspistemaksu jättää toistaiseksi perimättä. Tällöin vaatimuksena on, että jätehuolto on järjestetty vakituisella asuinkiinteistöllä joko kiinteistökohtaisella jäteastialla tai jätekimpan kautta.

On huomattava, että jos kiinteistöllä on tehty jätehuoltomääräysten mukaisia kiinteistökohtaisen jäteastian tyhjennyksiä tai kiinteistö on yhteisen jäteastian eli kimpan käyttäjä tietyllä sovitulla maksuosuudella, maksut määrätään taksan mukaisesti. Jos siis asiakas ei ole ilmoittanut tarvittavista muutoksista jätehuoltomääräysten mukaisesti etukäteen, ei tällaisista palveluista määräytyviä maksuja jälkikäteen kohtuullisteta.

Jätemaksun poistaminen käyttökelvottomilta kiinteistöiltä

Jos kiinteistö on täysin käyttökelvoton tai muutoin kokonaan asumiseen tai vapaa-ajan asumiseen soveltumaton, ei kiinteistöä koske velvoite olla kunnallisen jätehuoltojärjestelmän piirissä ja jätemaksut voidaan poistaa kokonaan. Kiinteistön käyttökelvottomuudesta on esitettävä jätehuoltoviranomaiselle todisteellinen selvitys. Selvitys voi olla esimerkiksi kunnan rakennusvalvonnan tai muun riippumattoman asiantuntijan lausunto kiinteistön kunnosta taikka valokuvien täydennetty kuntoselvitys. Kun jätehuoltoviranomaiselle on toimitettu riittävät selvitykset, kiinteistön haltijalle ilmoitetaan kirjeitse, ettei kiinteistön ole tarvetta olla kunnallisen jätehuoltojärjestelmän piirissä, eikä sille määrätä jätemaksuja.

Mikäli kiinteistölle, joka todetaan käyttökelvottomaksi, on jo määrätty jätemaksu ja kiinteistön haltija tekee maksusta muistutuksen säädetyssä määräajassa, määrätty maksu voidaan viranhaltijapäätöksellä poistaa perusmaksun ja aluekeräyspistemaksun osalta kokonaan. Muutoin muutokset jätemaksussa huomioidaan taksan mukaisesti ilmoitusta seuraavan kuukauden alusta lähtien; perusmaksun osalta seuraavan vuoden alusta lähtien.

Jäteastiatyhjennysten keskeyttäminen

Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus voidaan keskeyttää jätehuoltomääräysten 25 §:n mukaisesti määräajaksi käyttämättömällä asuinkiinteistöllä taikka kunnallisen hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöillä. Näin saadaan joustoa tilanteeseen, jossa kiinteistö on jonkin ajanjakson ajan täysin käyttämätön eikä oman jäteastian tyhjennyksiä tarvita.

Korkeintaan kuuden kuukauden keskeytykset voidaan tehdä Jätehuollon toimesta jätehuoltomääräysten mukaisesti. Tätä pidemmät, mutta kuitenkin korkeintaan vuoden kestävät keskeytykset astuvat voimaan ilmoituksella jätehuoltoviranomaiselle, kun keskeytyksen peruste on luotettavasti selvitetty. Jos

keskeytystarve on yli vuoden mittainen, asia ratkaistaan viranhaltijapäätöksellä. Pitkäaikainen jäteastian tyhjennysten keskeyttäminen edellyttää, että kiinteistön käyttö on kokonaan estynyt ja käytön esteistä on esitetty jätehuoltoviranomaiselle todisteellinen selvitys.

Jäteastian tyhjennykset keskeytetään viranhaltijapäätöksellä korkeintaan viiden vuoden määräajaksi kerrallaan. Määräajat pidetään yhtenäisinä jätemaksun kohtuullistamispäätöksissä käytettävien määräaikojen kanssa. Keskeytyksen määräajan jälkeen tyhjennykset jatkuvat automaattisesti aiemman tyhjennysrytmin mukaisina. Jos kiinteistöllä ei asuta vakituisesti, tyhjennykset jatkuvat vapaa-ajan asunnolta edellytettävän tyhjennysmäärän ja -rytmin mukaisesti. Jätehuoltoviranomainen voi evätä keskeytyksen, jos kiinteistön käytön esteille ei ole luotettavasti selvitettyjä perusteita.

Jätekimpoissa, joissa käyttäjinä on useita vakituisia asuinkiinteistöjä, yksittäisen kiinteistön jätehuollon keskeytys hoidetaan kimpan sisällä sopimalla osakkaiden maksuosuuksien muutoksesta. Jos kyseessä on kuitenkin kimppa, jonka osakkaana on vain yksi vakituinen asuinkiinteistö ja loput osakkaat ovat kesäisin käytettäviä vapaa-ajan kiinteistöjä, voidaan kimpan jäteastian tyhjennykset keskeyttää talviaikana samoin perustein kuin kiinteistökohtaisen jäteastian tyhjennykset. Muutoin kimppojen jäteastian tyhjennyksiä ei voida keskeyttää pelkästään yhteyshenkilön ilmoituksen perusteella. Kimpalle voidaan kuitenkin hakemuksesta myöntää keskeytys jäteastian tyhjennyksiin. Tällöin edellytyksenä on, että jokainen kimpan osakas selvittää osaltaan kiinteistönsä määräaikaisen käyttämättömyyden.

Jätehuoltomääräysten mukaan vapaa-ajan asunnon sekajäteastian neljästä tyhjennyksestä on mahdollista keskeyttää korkeintaan kaksi tyhjennystä, jos kiinteistöllä ei oleskella lainkaan sinä aikana, kun keskeytys on voimassa. Jos vapaa-ajan kiinteistöllä on edellytykset sekajäteastian kahdeksan viikon tyhjennysvälille (syntyvä sekajättemäärä on vähäinen ja biojäte kompostoidaan), edellytetään sekajäteastian tyhjentämistä kaksi kertaa kesäaikaan. Näistä kahdesta tyhjennyskerrasta voi keskeyttää toisen, jos kiinteistöllä ei oleskella lainkaan sinä aikana, kun keskeytys on voimassa. Keskeytys on mahdollista tehdä ilmoittamalla asiasta Jäteukkoon.

Jäteastioiden tyhjennysvälit

Jätehuoltomääräysten 24 §:n mukaan kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa olevat jäteastiat on tyhjennettävä säännöllisesti niin, ettei jätteistä aiheudu haittoja. Jos biojäte laitetaan sekajätteen joukkoon, on jäteastia tyhjennettävä kesällä vähintään kahden viikon välein ja talvella vähintään neljän viikon välein. Jos biojätteet erilliskerätään tai kompostoidaan, voi tyhjennysväli olla neljä viikkoa ympäri vuoden.

Jäteastiakoko on suhteutettava syntyvään jätemäärään. Jos sekajätettä syntyy vain vähän, kiinteistöillä käytetään 140 tai 240 litran jäteastiaa. Jos biojätteet kompostoidaan tai erilliskerätään kiinteistöllä ja jätteet lajitellaan muutoinkin niin huolellisesti, että neljän viikon tyhjennysvälikin on turhan tiheä, voidaan 140–240 litran sekajäteastia tyhjentää kiinteistöllä kahdeksan viikon välein. Aikaisemmin tämä pidennetty tyhjennysväli oli mahdollinen ainoastaan 1–2 henkilön talouksille, mutta jätehuoltomääräysten uudistuttua myös huolellisesti jätteet lajittelevat perheet saavat halutessaan kahdeksan viikon tyhjennysvälin sekajätteelle.

Kahdeksan viikon tyhjennysväli on mahdollinen myös pienille, korkeintaan 240 litran sekajäteastiaa käyttäville kimpoille, jos astiatilavuutta on kimppaosakkaille riittävästi. Sekajätekimpoissa vakituksessa asuinkäytössä olevalla asuinhuoneistolla on oltava jätehuoltomääräysten 8 §:n mukaan käytössään astiatilavuutta 15 litraa viikkoa kohden, jotta jätteet mahtuvat aina jäteastiaan. Vapaa-ajan kiinteistöillä astiatilavuutta on tarvetta olla puolta vähemmän ja tästä voidaan hieman joustaa, jos kiinteistö on satunnaisessa/vähäisessä käytössä. Näin ollen 240 litran kimppajäteastialla voi olla kahdeksan viikon tyhjennysväli, jos kimppa-astiaa käyttää vain kaksi vakituista taloutta ja yksittäinen vapaa-ajan asunto. Jos käytössä on 140 litran jäteastia, voi kimpassa olla pidennetyllä tyhjennysvälillä yhden vakituksen asunnon lisäksi yksittäinen vapaa-ajan asunto.

Poikkeamispäätöksellä kahdeksan viikon tyhjennysväli voidaan myöntää hakemuksesta sellaisillekin kimpoille, joissa osakkaina on pieniä talouksia ja pidennetty tyhjennysväli on riittävä jätteiden huolellisen lajittelun ansiosta, vaikka osaksmäärän mukainen vaatimus astiatilavuudelle ei täyty. Jos käytössä on 140 litran jäteastia, ei tyhjennysväli voi olla vakituisten asuntojen kimpoilla suoraan määräysten nojalla kahdeksaa viikkoa. Samoin jos käytössä on 240 litran jäteastia ja vakituksia talouksia on kimpassa enemmän kuin kaksi, eivät jätehuoltomääräykset mahdollista kahdeksan viikon tyhjennysväliä. Jos kuitenkin kimpassa on käyttäjänä vain muutamia asukkaita ja kaikki kierrätettävät jätteet lajitellaan, on kahdeksan viikon tyhjennysväli mahdollista myöntää. Asiaa käsiteltäessä varmistetaan aina, ettei jätteitä käsitellä määräysten vastaisesti esimerkiksi polttamalla.

Pidennetyt kahdeksan viikon tyhjennysvälit myönnetään edellä mainittujen edellytysten täytyessä korkeintaan viiden vuoden määräajaksi. Näin voidaan tarkastella määräajoin, ovatko olosuhteet muuttuneet. Muilta osin jätehuoltomääräysten mukaisista tyhjennysväleistä ei lähtökohtaisesti myönnetä poikkeuksia, jotta harvat tyhjennysvälit eivät johda jätteiden epäasianmukaiseen käsittelyyn, kun jätteet eivät mahdukaan jäteastiaan. Pidempiä kuin kahdeksan viikon tyhjennysvälejä ei myönnetä, jotta jätteistä ei aiheudu haittoja. Jäteastian kokoa säätämällä nykyiset jätehuoltomääräysten tyhjennysvälit palvelevat edellä esitellyt poikkeamismahdollisuudet huomioon ottaen riittävästi erilaisten kiinteistöjen tarpeita.

Kierrätettävien jätteiden erilliskeräys

Jätehuoltomääräysten 15 §:ssä on säädetty kierrätettävien jätteiden erilliskeräysveloitteet asuinkiinteistöille. Tällä hetkellä biojäte ja kartonkipakkaukset on erilliskerättävä taajamissa kaikilta vähintään 5 asuinhuoneiston kiinteistöiltä. Muovi- ja lasipakkaukset sekä metalli on erilliskerättävä lisäksi taajamissa kaikilta vähintään 10 asuinhuoneiston kiinteistöiltä. Kesällä 2023 muovi- ja lasipakkausten sekä metallin erilliskeräysvelvoite tulee voimaan myös 5–9 asuinhuoneiston kiinteistöillä.

Jätehuoltomääräysten 29 §:n mukaan taajamien keräyspaikat, joissa käsin siirrettäviä jäteastioita on neljä kappaletta tai tätä enemmän, tulee sijoittaa jätekatokseen tai jäteastiasuojaan. Nykyiset jätekatokset voivat olla hyvin ahtaita, niin ettei niihin mahdu uusia jäteastioita, vaikka osa jäteastioista vaihdettaisiin aiempaa pienempiin. Katosten laajentaminen tai uusien katosten mahdollistaminen

tonteille voi myös olla haastavaa. Kierrätettävien jätteiden keräysvelvoitteista poikkeaminen on lähtökohtaisesti mahdollista silloin, jos jäteastiat eivät mahdu nykyiseen keräyspaikkaan, eikä kiinteistöllä ole piha-alueen ahtauden tai muutoin pihan järjestelyihin liittyvien syiden vuoksi toteutettavissa sellaista toimivaa keräyspaikkaa, josta jäteauto voi käydä noutamassa jätteet. Tällöin voidaan katsoa jätelain 15 §:n mukaisesti, että erilliskeräysvelvoitteista voidaan poiketa, koska erilliskeräys ei ole teknisesti toteutettavissa.

Jos kierrätettävien jätteiden erilliskeräys ei ole järjestettävissä kiinteistölle tai sen järjestämiseen tarvitaan huomattavasti lisää aikaa keräyspaikan rakentamisen haasteellisuuden vuoksi, taloyhtiön on haettava poikkeamista erilliskeräysvelvoitteiden noudattamisesta jätelautakunnalta. Hakemuksessa on selvitettävä, miksi keräys ei ole järjestettävissä kiinteistöllä jätehuoltomääräysten mukaisesti. Jos jäteastioita ei saa järjestettyä nykyiseen keräyspaikkaan, taloyhtiön on esitettävä lähtökohtaisesti kunnan rakennusvalvonnan kannanotto siitä, ettei jätekatoksen laajentaminen tai uuden rakentaminen kiinteistölle ole mahdollista ottaen huomioon keräyspaikan sijoittamista koskevat vaatimukset. Poikkeaminen myönnetään korkeintaan viiden vuoden määräajaksi, jotta tilanne tulee määräajoin uudelleen tarkasteluun.

Jätteenkuljetusalueiden muutokset

Sekajätteen kiinteistöittäinen kuljetusalue

Sekajätteen kiinteistöittäisellä kuljetusalueella jätteiden keräys- ja kuljetusolosuhteet ovat tavanomaiset ja jäteauto liikennöi säännöllisesti niin, että kiinteistöjen sekajätteen jätehuolto voidaan järjestää aina kiinteistölle sijoitetulla jäteastialla. Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetuksen alueeseen kuuluvat kaikki kuntien ylläpitämät taajamien kadut ja valtion ylläpitämät maantiet (ns. yleiset tiet). Lisäksi siihen kuuluvat jätelautakunnan päättämät hyväkuntoiset yksityistiet tietyin rajauksin. Sekajätteen kiinteistöittäinen kuljetusalue on määritelty ajantasaisesti sähköiseen karttapalveluun (www.jatelautakunta.fi/sekajate-kuljetusalue). Jos jäteastia poiketaan tyhjentämään tämän alueen ulkopuolelle, määräytyy hankalammista kuljetusolosuhteista poikkeamamaksu.

Palvelupäällikkö päättää sekajätteen kuljetusalueeseen tehtävistä vähäisistä muutoksista. Vähäisillä muutoksilla tarkoitetaan yksittäisiä teitä tai korkeintaan muutaman yksityistien muodostamia kokonaisuuksia. Kuljetusalueen täydentämiselle voi tulla tarvetta esimerkiksi tiekunnan aloitteesta, kun tietä on parannettu. Toisaalta myös kunnalliselta jäteyhtiöltä voi tulla hakemus, jossa pyydetään hyväkuntoisen tien lisäämistä alueeseen tai huonokuntoiseksi todetun tien poistamista alueesta.

Palvelupäällikön päätöksellä sekajätteen kiinteistöittäiseen kuljetusalueeseen voidaan lisätä yksityisteitä, jotka täyttävät seuraavat liittämisen edellytykset:

- tien varrella on riittävästi vakituista asumista tai tiivistä loma-asumista;
- tien kunto ja kunnossapito ovat hyvällä tasolla ympäri vuoden;
- tie kantaa jäteauton ympäri vuoden;
- tie on riittävän leveä tai vastaantuleville ajoneuvoilla on riittävät ohituspaikat;
- tie on profiililtaan jätteenkuljetuksiin sopiva (ei mittavia korkeuseroja tms.);

- tie on läpiajettava tai jäteautolle on riittävän laaja ja kantava kääntöpaikka.

Ennen yksityistien liittämistä sekajätteen kiinteistöittäiseen jätteenkuljetusalueeseen tiekunnalta pyydetään suostumus liittämiseksi.

Jätteenkuljetusalueeseen kuuluva tie voidaan poistaa alueesta, jos tulee esille, ettei se enää täytä niitä kriteerejä, jotka kuljetusalueelle on asetettu. Erityisesti sellaiset tiet, joilla jäteauto ei voi turvallisesti liikkua tien huonon kunnan tai puutteellisen kunnossapidon vuoksi, on tärkeää poistaa alueesta. Tiekuuntaa kuullaan ennen päätöksen tekemistä.

Kierrätettävien jätteiden kiinteistöittäinen kuljetusalue

Kierrätettävien jätteiden kiinteistöittäisellä kuljetusalueella kiinteistöt voivat ottaa tyhjennykseen jäteastian biojätteelle, kartonki-, muovi- ja lasipakkauksille sekä metallille. Kierrätettävien jätteiden kiinteistöittäiseen kuljetusalueeseen kuuluvat jätelautakunnan määrittelemissä taajamissa sijaitsevat kunnan ylläpitämät kadut ja tiet sekä keskeisimmät yksityistiet. Taajamiin on sisällytetty tiheimmin rakennetut, lähtökohtaisesti asemakaavoitetut alueet ja muut hyvin tiheästi rakennetut alueet. Myös tiivis loma-asutus on otettu huomioon taajamien rajauksissa. Kuljetusalueeseen kuuluvat lisäksi jätelautakunnan päättämät taajamien väliset keskeiset tieyhteydet sekä päätiety tiiviisti rakennetuille keskeisille kyläalueille ja tiiviin loma-asutuksen alueiden keskeiset tiet.

Kierrätettävien jätteiden kuljetusalue on määritelty ajantasaisesti sähköiseen karttapalveluun (<http://www.jatelaotakunta.fi/kierratettava-jate-kuljetusalue>).

Palvelupäällikkö päättää kierrätettävien jätteiden kuljetusalueeseen tehtävistä vähäisistä muutoksista. Vähäisillä muutoksilla tarkoitetaan yksittäisiä teitä tai korkeintaan muutaman tien muodostamia kokonaisuuksia. Kuljetusalueen täydentämiselle voi tulla tarvetta esimerkiksi silloin, kun asuinrakentaminen laajenee tai täydentyy jollakin alueella.

Palvelupäällikön päätöksellä kierrätettävien jätteiden kiinteistöittäiseen kuljetusalueeseen voidaan lisätä teitä, jotka täyttävät seuraavat liittämisen edellytykset:

- tie kuuluu sekajätteen kiinteistöittäiseen kuljetusalueeseen eli täyttää sekajätteen kiinteistöittäisen kuljetusalueen tielle asetetut vaatimukset;
- tien varrella on taajaan rakennettua vakituista asumista tai tiivistä loma-asumista;
- tielle ei tule merkittävää poikkeamaa jätelautakunnan hyväksymältä kierrätettävien jätteiden kuljetusalueelta;

Ennen yksityistien liittämistä kierrätettävien jätteiden kiinteistöittäiseen kuljetusalueeseen tiekunnalta pyydetään suostumus liittämiseksi.

Saostus- ja umpisäiliölietteiden jätehuolto

Saostus- ja umpisäiliöiden tyhjentäminen

Jätehuoltomääräysten 36 §:ssä edellytetään, että saostussäiliöistä, laitepuhdistamojen lietetiloista ja muista vastaavista säiliöistä jätevesiliete on

poistettava tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Mikäli kyseessä on 1–2 henkilön vakituinen asuinkiinteistö tai vapaa-ajan kiinteistö, saostussäiliöistä ja niitä vastaavista säiliöistä jätevesiliete on poistettava vähintään kahden vuoden välein. Vähimmäistyhjennysväli on asetettu jätevesijärjestelmien häiriöttömän toiminnan varmistamiseksi sekä ehkäisemään ympäristölle ja terveydelle aiheutuvaa haittaa.

Umpisäiliöt on tyhjennettävä tarvittaessa viimeistään niiden täyttyessä, kuitenkin vähintään viiden vuoden välein. Saostussäiliön tai vastaavan säiliön tyhjentäminen tarpeen mukaan on mahdollista, kun säiliöön ohjataan pelkästään harmaita jätevesiä tai kiinteistöllä on käytössä erotteleva kuivakäymälä ja virtsa ohjataan saostussäiliöön.

Koska jätehuoltomääräyksissä on otettu huomioon eri kiinteistöillä syntyvät erilaiset jätevesilietemäärät, ei määräysten mukaisista saostussäiliöiden tai vastaavien säiliöiden tyhjennysvälielvoitteista myönnetä lähtökohtaisesti poikkeuksia. Sellaisessa tilanteessa, jossa kiinteistö on kokonaan käyttämätön ja jätevesilietteitä ei synny, ei tyhjennyksiäkään tarvita. Poikkeamista ei ole tarvetta hakea, vaan pelkkä ilmoitus jätehuoltoviranomaiselle tai kunnalliselle jätelyhtiölle asiasta riittää.

Laitepuhdistamoiden jätevesilietteiden tyhjennysväleihin voidaan kuitenkin hakemuksesta myöntää jätehuoltomääräyksistä poikkeava tyhjennysväli, jos hakemuksessa osoitetaan, että harvempi tyhjennysväli on laitepuhdistamon suunnittelijan tai valmistajan antamien ohjeiden mukainen ja turvaa laitepuhdistamon asianmukaisen toiminnan. Poikkeaminen voidaan myöntää määräajaksi yksittäistapauksissa perustelluista syistä ottaen huomioon kiinteistön veden käyttö sekä jätevesien käsittelyjärjestelmä ja sen toiminta. Jätehuoltoviranomaiselle on annettava pyydetessä selvitys laitepuhdistamon käyttö- ja huolto-ohjeista ja niiden mukaisesti tehdyistä huoltotoimenpiteistä, jotta se voi varmistaa toiminnan asianmukaisuuden.

Saostus- ja umpisäiliölietteiden omatoiminen käsittely

Jätevesilietteiden tyhjennykset hoitavat yksityiset kuljetusyritykset, jotka kuljettavat lietteet kunnallisille jätevedenpuhdistamoille. Vaihtoehtoisesti on mahdollista jätevesilietteiden omatoiminen käsittely kiinteistöllä jätehuoltomääräysten 38 §:ssä säädetyn edellytyksin. Omatoiminen käsittely on jätehuoltomääräysten mukaisesti sallittua, jos jätevesiliete käsitellään ennen peltolevitystä hygieeniseltä laadultaan haitattomaksi kalkkistabiloimalla tai muulla vastaavalla menetelmällä. Käsiteltyä jätevesilietettä saa levittää vain lannoitustarkoituksessa viljelyksessä olevalle, omassa hallinnassa olevalle pellolle haja-asutusalueilla. Pohjavesialueille jätevesilietettä ei saa kuitenkaan levittää.

Jätevesilietteiden omatoimisesta käsittelystä on tehtävä jätehuoltoviranomaiselle ilmoitus. Ilmoituksen pohjalta jätehuoltoviranomainen tarkistaa hygienisoidaanko jätevesiliete ennen peltolevitystä asianmukaisesti ja levitetäänkö liete sopivalla kalustolla sellaiselle kiinteistön haltijan hallinnasta tai käytössä olevalle pellolle, joka on viljelykäytössä. Viljelykäytön on oltava jätevesilietteiden levitykselle sopivaa ja peltopinta-alaa on oltava riittävästi. Siksi useimmiten kyseeseen tulee aktiiviviljelijä. Ilmoitukset käydään läpi yhteistyössä kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen kanssa. Tämän jälkeen jätehuoltoviranomainen ilmoittaa kirjeitse kiinteistön

haltijalle, onko käsittely määräysten mukaista ja hyväksytäänkö ilmoitus. Muutoksenhakukelpoista viranhaltijapäätöstä ei tässä vaiheessa tehdä, mutta kiinteistön haltijalle annetaan mahdollisuus tehdä poikkeamishakemus jätehuoltomääräyksistä, jolloin asia otetaan ratkaistavaksi päätöksellä.

Lähtökohtaisesti määräysten mukaisista velvoitteista jätevesilietteiden tyhjentämiseen ja omatoimiseen käsittelyyn liittyen ei myönnetä poikkeamisia, sillä jätevesilietteiden jätehuollon järjestäminen määräysten vastaisesti voi aiheuttaa ympäristöön haittoja. Jos kuitenkin kiinteistön haltija voi osoittaa, että jätehuollon asianmukaisuudesta ja ympäristöhaittojen ehkäisemisestä voidaan huolehtia kiinteistöllä jätevesilietteitä tyhjentäessä, käsiteltäessä ja levitettäessä sellaisella tavalla, jota ei ole otettu määräyksissä huomioon, on poikkeaminen mahdollista myöntää.

Muu poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä

Viranhaltijan ratkaisuvaltaan kuuluu poikkeamisen myöntäminen jätehuoltomääräyksistä myös silloin, kun poikkeaminen koskee jätteiden omatoimista käsittelyä, jäteastioita, keräyspaikkaa tai usean kiinteistön yhteisen jäteastian käyttöä.

Koska jätehuoltomääräysten noudattamisella varmistetaan, että jätehuolto on toimivaa, eikä siitä aiheudu haittaa terveydelle tai ympäristölle, on määräyksistä poikkeamiselle vain harvoin perusteita. Jos kuitenkin kiinteistön haltija osoittaa, että poikkeaminen on tarpeen jätehuollon tarkoituksenmukaiseksi järjestämiseksi kiinteistöllä esimerkiksi sen erityisolosuhteiden vuoksi, ja voidaan arvioida, ettei poikkeaminen aiheuta haittaa kunnalliselle jätehuoltojärjestelmälle, terveydelle tai ympäristölle taikka vaaranna jätteenkuljettajan, palvelun käyttäjän tai muiden henkilöiden turvallisuutta, voidaan erityisen syyn katsoa olevan olemassa.

Valitusoikeus palvelupäällikön päätöksestä

Savo-Pielisen jätelautakunnan palvelupäällikön päätöksiin kohtuullistamishakemusten ja maksumuistutusten johdosta sekä jätehuoltomääräyksistä poikkeamista koskeviin päätöksiin haetaan muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Päätösten tiedoksianto jätelautakunnalle

Palvelupäällikön päätökset annetaan tiedoksi jätelautakunnalle kokousten yhteydessä. Viranhaltijapäätökset tehdään jätelautakunnassa sovittujen ratkaisulinjojen mukaisesti ja linjaukset tuodaan tarvittaessa jätelautakunnan tarkistettaviksi.

Liitteet

Nilakan ympäristölautakunnan ympäristönsuojelumääräysten luonnoksesta lausuminen

Savo-Pielisen jätelautakunta 09.02.2023 § 5

1807/11.00.00/2022

Valmistelijat / lisätiedot:
Saija Pöntinen, puh. 044 718 5066
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

palvelupäällikkö Saija Pöntinen

Esitän, että jätelautakunta antaa Nilakan ympäristölautakunnalle ympäristönsuojelumääräysten luonnoksesta jäljempänä esitetyn lausunnon.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Nilakan ympäristölautakunta on laatimassa kunnallisia ympäristönsuojelumääräyksiä Tervon, Vesannon ja Keiteleen kuntiin. Näistä kunnista Tervo ja Vesanto sijaitsevat Savo-Pielisen jätelautakunnan toimialueella.

Nilakan ympäristölautakunnan tavoitteena on hyväksyä toimialueelleen yhtenäiset ympäristönsuojelumääräykset. Määräysten avulla on tarkoitus huomioida muuttunut lainsäädäntö paikallisella tasolla, edistää asukkaiden, yritysten ja muiden toimijoiden tasapuolista kohtelua sekä parantaa ympäristön tilaa.

Nilakan ympäristölautakunta on pyytänyt Savo-Pielisen jätelautakunnalta lausuntoa ympäristönsuojelumääräysten luonnoksesta. Lausunnossa otetaan kantaa vain ympäristönsuojelumääräysten jätehuoltoon koskeviin osioihin.

Lausunto

Savo-Pielisen jätelautakunta antaa Nilakan ympäristölautakunnalle ympäristönsuojelumääräysten luonnoksesta seuraavan lausunnon:

Yleistä määräyksistä

Kunnalliset ympäristönsuojelumääräykset ja jätehuoltomääräykset tukevat ja täydentävät toisiaan. On tärkeä varmistaa, että nämä kunnalliset määräykset muodostavat keskenään loogisen ja ristiriidattoman kokonaisuuden. Lähtökohtaisesti ympäristönsuojelumääräykset ovat ympäristön pilaantumisen estämiseksi luotuja kunnallisia normeja, kun taas jätehuoltomääräykset koskevat kunnassa toteuttavaa jätehuoltoa.

Tarkka rajanveto jättesäätelyn ja ympäristönsuojelusäätelyn välillä on sikäli haastavaa, että jätteistäkin voi aiheutua ympäristön pilaantumista, mitä ympäristönsuojelumääräyksillä pyritään estämään. Kuntien yhteistyönä

toteutettavan jätehuollon kannalta toimivinta joka tapauksessa on, että jätehuoltoa koskevat säännökset ovat kattavasti jätehuoltomääräyksissä.

Savo-Pielisen jätelautakunta on hyväksynyt 1.12.2022 uudistuneet kunnalliset jätehuoltomääräykset, jotka ovat tulleet voimaan vuoden 2023 alussa. Jätehuoltomääräysten valmistelussa tehtiin yhteistyötä kuntien ympäristönsuojelun viranhaltijoiden kanssa, ja niistä pyydettiin kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten lausunnot. Nilakan ympäristölautakunnan ympäristönsuojelumääräysten luonnos on pääosin hyvin linjassa uudistuneiden jätehuoltomääräysten sääntelyn kanssa.

Ympäristönsuojelumääräysten jätehuoltoa koskevat osiot

Ympäristönsuojelumääräysten luonnoksen 17 §:n mukaan häiritsevää melua aiheuttavien koneiden ja laitteiden käyttö on kielletty asuntojen ja muiden sellaisten kohteiden läheisyydessä, joille työstä saattaa aiheutua haittaa tai häiriötä, yöaikaan klo 22:00–07:00. Jätelautakunta ehdottaa, että säännöksessä todettaisiin selkeyden vuoksi, ettei aikarajoitus koske jätteen kuormausta, johon sovelletaan jätehuoltomääräysten sääntelyä. Jätehuoltomääräyksissä on annettu jätteen kuormaukselle aikarajat, joiden mukaan jätteiden kuormausta on sallittua asuinkiinteistöjen läheisyydessä arkisin klo 6:00–22:00 ja lauantaisin klo 8:00–22:00. Jätteiden kuormausta on lisäksi sallittu poikkeuksellisesti arkisin klo 5:00–23:00 sekä yksittäisinä päivinä lauantaisin, sunnuntaisin ja arkipyhinä klo 6:00–22:00. Kuormausaikoja on rajattu meluhaittojen ehkäisemiseksi, mutta toisaalta kuormausajat on pidetty riittävän laajoina tehokkaan ja toimintavarman jätehuollon varmistamiseksi kaikissa olosuhteissa.

Jätelautakunta pitää selkeänä sitä, että ympäristönsuojelumääräyksissä on viitattu jätteitä koskevassa luvussa 7 kunnallisiin jätehuoltomääräyksiin. Jätelautakunta ehdottaa, että tämän kohdan muotoilua kuitenkin täsmennetään. Nykyinen muotoilu on seuraavanlainen: ”Yksityistalouksia ja eräiltä osin elinkeinotoimintaa koskevan jätehuollon järjestämisestä, jätteenkeräyksestä sekä jätteen käsittelystä on säädetty kunnan jätehuoltomääräyksissä”. Jätehuoltomääräykset koskevat kattavasti asumisessa sekä kuntien hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän jätteen jätehuoltoa, ja osin muutakin jätehuoltoa. Näin ollen säännös voisi kuulua esimerkiksi seuraavanlaisesti: ”Kotitalouksia, kuntien hallinto- ja palvelutoimintaa sekä eräiltä osin muitakin toimijoita koskevasta jätehuollon järjestämisestä, jätteenkeräyksestä sekä jätteen käsittelystä on säädetty kunnallisissa jätehuoltomääräyksissä.”

Jätelautakunta pitää hyvänä sitä, että ympäristönsuojelumääräysten 21 §:ssä mahdollistetaan pienimuotoinen, ei ammattimainen tai laitosmainen betoni-, tiili- ja kierrätysasfalttimurskeen hyödyntäminen maarakentamisessa tietyin ehdoin. Sääntely edistää tällaisen aineksen uusiokäyttöä ja tukee näin kiertotaloutta.

Määräyksistä tiedottaminen

Kuntalaisten tiedonsaannin kannalta olisi hyvä, jos ympäristönsuojelumääräyksistä tiedotettaessa tuotaisiin esille myös voimassa olevat jätehuoltomääräykset. Jätelautakunta ehdottaa, että siinä vaiheessa, kun kunnalliset ympäristönsuojelumääräykset julkaistaan kuntien verkkosivuilla, sivustolle sisällytetään linkki myös

kunnallisiin jätehuoltomääräyksiin jätelautakunnan verkkosivuille (www.jatelaentakunta.fi/maaraykset).

Liitteet

Oheismateriaali

Nilakan ympäristölautakunnan ympäristönsuojelumääräysten luonnos (julkaistaan verkossa, ei jaeta lautakunnan jäsenille)

Nilakan ympäristölautakunnan ympäristönsuojelumääräysten perustelujen luonnos (julkaistaan verkossa, ei jaeta lautakunnan jäsenille)

Tiedonannot

Savo-Pielisen jätelautakunta 09.02.2023 § 6
924/14.06/2023

Valmistelijat / lisätiedot:
Saija Pöntinen, puh. 044 718 5066
Mari Karttunen, puh. 044 718 5068
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus palvelupäällikkö Saija Pöntinen

Lautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus Katsaus jätehuollon viranomaispalveluiden vuoden 2022 toimintaan ja talouteen sekä luettelo viranhaltijapäätöksistä ajalta 22.11.2022-30.1.2023 liitteenä

Liitteet Viranhaltijapäätökset ajalta 22.11.2022-30.1.2023 (ei julkaista internetissä)
Jätehuollon viranomaispalvelujen vuoden 2022 toiminta ja talous

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 1, § 2, § 3, § 4, § 5, § 6

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntatalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.